

Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”

Facultatea de Istorie

ISTORIA RUSIEI/URSS (1917-1991)

Titular de curs: Lector dr. Ionuț Nistor

Coordonatele cursului: anul III, sem. II, 2 ore de curs/săpt., o oră de seminar/săpt., curs special

Obiective:

Prezentarea evoluției statului sovietic de la Revoluția din octombrie la destrămarea din 1991

Prezentarea evoluției Partidului Comunist din Uniunea Sovietică

Explicarea impactului transformărilor politice și ideologice din URSS asupra relațiilor internaționale și a statelor din blocul comunist

Analiza transformărilor produse în știința, arta și literatura sovietică, sub influența mutațiilor politice

Analiza universului concentraționar sovietic

Competențe formate la sfârșitul semestrului:

Însușirea limbajului istoric

Formarea abilităților pentru analiza documentelor istorice

Exersarea capacităților de sinteză, prin abordări tematice

Metode de predare: prelegerea, conversația, demonstrația

Evaluare:

- Curs: la sfârșitul semestrului, prin examen scris; 50 % pondere din nota finală.
- Seminar: pe parcursul semestrului, prin proiecte individuale legate de tematica istoriei URSS; 50 % pondere din nota finală.

Tematica de curs:

- 1. Curs introductiv**
- 2. Revoluția rusă din 1917 și formarea „imperiului sovietic”**
- 3. URSS în anii NEP-ului (1921-1928)**
- 4. Anii 30 și impunerea modelului stalinist**
- 5. URSS în relațiile internaționale în perioada interbelică**
- 6. Politica URSS în timpul celui de-al doilea război mondial și „exportul” de comunism în Europa de Răsărit**
- 7. „Noul Curs” în politica sovietică în anii 60-70**
- 8. Încercări de reformare a „Imperiului”. Epoca lui Gorbaciov**
- 9. Destrămarea URSS**

Tematica de seminar:

- 1. Literatura și teatrul sovietic**
- 2. Artă și muzică în URSS de la Stalin la Gorbaciov**
- 3. Evoluția științei și tehnicii în Rusia sovietică**
- 4. Acte internaționale ale istoriei URSS**
- 5. Universul concentraționar sovietic. Gulagul**

Bibliografie generală:

- Serge Berstein (ed.), *Istoria secolului XX*, vol.2, 3, București, 1998.
- Vasile Buga, *Apusul unui imperiu: URSS în epoca Gorbaciov 1985-1991*, București, 2007.

- Laurențiu Constantiniu, *Uniunea Sovietică între obsesia securității și insecurității*, București, 2010.
- Stephane Courtois, *Comunism și totalitarism*, Iași, 2011.
- Paul Dukes, *Istoria Rusiei 882-1996*, București, 2009.
- Jean-Baptiste Duroselle, *Istoria relațiilor internaționale*, vol. I, II, București, 1996.
- Andrei S. Graciov, *Nafragiul lui Gorbaciov: adevărata istorie a destrămării URSS*, București, 1995.
- Loren R. Graham, *Science in Russia and the Soviet Union. A short history*, Cambridge, 1993. (fondul I. Nistor – Biblioteca Facultății de Istorie)
- Sergiu Grossu, *Copiii Gulagului: cronică copilăriei oprimată în URSS*, București, 2002.
- Agnes Heller, Ferenc Feher, *Dezmembrarea Imperiului lui Stalin*, București, 1993.
- Constantin Hlihor, *Istoria secolului XX*, București, 2002.
- Eric Hobsbawm, *O istorie a secolului XX: era extremelor 1914-1991*, Chișinău, 1999.
- David Holloway, *Stalin și bomba atomică: Uniunea Sovietică și energia atomică 1939-1956*, București, 1998.
- Michel Honorin, *Istoria secretă a Kremlinului*, București, 2007.
- Nikita Hrușciov, *Crimele lui Stalin: raportul Secret al lui Hrușciov la Congresul al XX-lea al P.C.U.S.*, București, 1998.
- *** *Istoria războiului rece*: vol. 1: *De la Revoluția din Octombrie la războiul din Coreea 1917-1950*; vol. 4: *De la Războiul din Coreea la criza alianțelor. 1950-1967*, 1993.
- Catriona Kelly, *Refining Russia. Advice literature, polite culture and gender from Catherina to Yeltsin*, Oxford, 2001. (fondul I. Nistor – Biblioteca Facultății de Istorie)
- Henry Kissinger, *Diplomația*, București, 2004.
- George Leggett, *CEKA: Poliția politică a lui Lenin: Comisia Extraordinară Panrusă pentru Combaterea Contrarevoluției și Sabotajului*, București, 2000.
- Pascal Lorot, *Perestroika: URSS sub Gorbaciov 1985-1991*, București, 2002.
- Petru Lucinschi, *Ultimele zile ale URSS*, București, 1998.
- Michael J. Lynch, *Reacțiune și revoluție: Rusia 1881-1924*, București, 2000.
- Idem, *Stalin și Hrușciov: URSS 1924-1964*, București, 2002.
- Lilly Marcou, *Stalin: viața privată*, București, 1997.
- Martin McCauley, *Rusia, America și războiul rece: 1949-1991*, Iași, 1999.

- Roy A. Medvedev, *Despre Stalin și stalinism: Consemnări istorice*, București, 1991.
- Idem, *Oamenii lui Stalin*, București, 1993.
- Alexandru Pintescu, *Stalin și "Holocaustul roșu"*, București, 2004.
- Cosmin Popa, *Nașterea imperiului sovietic: U.R.S.S și primele crize intercomuniste: 1945-1953*, București, 2002.
- Nicolas V. Riasanovsky, *O istorie a Rusiei*, Iași, 2001.
- *Russian cultural studies. An introduction*, edited by Catriona Kelly, David Shepherd, Oxford, 1998. (fondul I. Nistor – Biblioteca Facultății de Istorie)
- Richard Sitites, *Russian popular culture. Entertainment and society since 1900*, Cambridge, 1992. (fondul I. Nistor – Biblioteca Facultății de Istorie)
- Aleksandr Isaevič Solzenicyn, *Arhipelagul Gulag: 1918-1956 Încercare de investigație literară*, București, 1997.
- Boris Souvarine, *Stalin: studiu istoric al bolșevismului*, București, 1999.
- *Sport and international politics*, edited by Pierre Arnaud, James Riordan, London, 1998. (fondul I. Nistor – Biblioteca Facultății de Istorie)
- Vasile Țepordei, *Amintiri din Gulag*, București, 1993.
- *The international politics of sport in the 20th century*, edited by James Riordan, London-New York, 1999. (fondul I. Nistor – Biblioteca Facultății de Istorie)
- Henri Troyat, *Viața de fiecare zi din Rusia ultimului țar*, București, 1993.
- Vladimir Volkoff, *Treimea răului: rechizitoriu în procesul postum al lui Lenin, Troțki și Stalin*, București, 1996.
- Dmitri Volkognov, *Lenin: o nouă biografie*, București, 1999.
- Nicolas Werth, *Istoria Uniunii Sovietice: de la Lenin la Stalin (1917-1953)*, București, 2004.